

Quicksan FF-wet plangebied
Plusmarkt De Witt, Beek-Ubbergen

**Quicksan FF-wet plangebied
Plusmarkt De Witt, Beek-Ubbergen**

Colofon

Titel : Quicksan FF-wet plangebied Plusmarkt De Witt, Beek-Ubbergen

Projectnummer: .. : I4543

Opdrachtgever ... : PLUS Nico de Witt
Waterstraat 27
6574 AA BEEK-UBBERGEN

Datum : 27 juni 2014
Status rapport ... : eindrapport / definitief
Bestand : I4543-eindrap2.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Postbus 400
6700 AK Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1.	INLEIDING	3
2.	WERKWIJZE	5
3.	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP	7
3.1.	Ligging en omgeving	7
3.2.	Plangebied	7
3.3.	Ingreep	7
4.	RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET	9
4.1.	Flora	9
4.2.	Zoogdieren	9
4.3.	Amfibieën, reptielen en vissen	11
4.4.	Vogels	12
4.5.	Insecten en andere ongewervelden	13
5.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN	15
5.1.	Conclusies	15
5.2.	Adviezen	15
	BRONNEN	17

Bijlagen

Bijlage I. Samenvatting verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet (FF-wet)

Ligging plangebied (bron: Google Earth)

Plangebied (bron: Gemeente Ubbergen)

I. INLEIDING

In opdracht van PLUS Nico de Witt te Beek-Ubbergen heeft De Groene Ruimte BV in juni 2014 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) uitgevoerd voor het plangebied Plusmarkt De Witt aan de Waterstraat 27 te Beek-Ubbergen.

Het plangebied betreft het terrein van de Plus Supermarkt en omgeving. In het plangebied zijn bebouwing, verhardingen en bescheiden groenvoorzieningen aanwezig.

De ingreep betreft de herinrichting van een groot deel van het plangebied. Daarbij wordt het bestaande huis op het westelijk deel van de (beoogde) parkeerplaats gesloopt, wordt de supermarkt uitgebreid, wordt een groot deel van de bestaande dakconstructie vervangen en wordt het parkeerterrein heringericht. De ingreep is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een ‘ruimtelijke inrichting of ontwikkeling’.

Bij het plannen en uitvoeren is de Flora- en faunawet van kracht; deze wet brengt voor de initiatiefnemer een aantal verplichtingen met zich mee ten aanzien van mogelijk aanwezige planten en dieren (zie samenvatting in bijlage I en onderstaande tabel).

Consequenties aanwezigheid beschermde soorten (FF-wet) bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen

Algemeen	Voor het verstoren van alle soorten geldt de algemene zorgplicht.
Tabel 1	De soorten van tabel 1 betreft algemeen vrijgestelde soorten.
Tabel 2	Voor het verstoren van soorten van tabel 2 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij aantoonbaar wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde en voor de situatie passende gedragscode, of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.
Tabel 3	Voor het verstoren van soorten van tabel 3 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor Habitatrichtlijnsoorten geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.
Vogels	Voor het verstoren van vogels met een jaarrond beschermd nest is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor vogels geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan voor het plangebied. In het kader van de quickscan zijn een beknopt bronnenonderzoek en een veldonderzoek uitgevoerd. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven. Van niet genoemde streng beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de FF-wet, gebaseerd op de ingreep zoals aangegeven.

2. WERKWIJZE

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante bronnen) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 11 juni 2014 tussen 09.30u en 11.00u. Het was een deels bewolkte dag, de windkracht was 1 Bft en de temperatuur was ca. 20 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog¹⁾ van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten²⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt.

Tijdens het veldonderzoek is de bebouwing onderzocht op plekken die door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als winter- of zomerverblijf. Tevens is gekeken naar openingen die toegang kunnen geven tot de spouwruimten van muren en de aanwezigheid van toegankelijke isolatieruimten (bijvoorbeeld tussen dak en dakbeschot).

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels kunnen zich zowel in bebouwing (bijvoorbeeld onder pannen of achter gevelbetimmering) als in bomen (nesten of holtes) bevinden. De gebouwen en de aanwezige groenvoorzieningen in het plangebied zijn onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen.

Er is ook gericht gezocht naar (sporen van) andere beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's³⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van het plangebied. Uiteraard zijn de wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure bij de ingreep.

¹⁾ ir. Rienk Noordhuis.

²⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

³⁾ Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

Overzicht plangebied, inzet: pand Waterstraat 13

Garagekelder

3. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP

3.1. Ligging en omgeving

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Beek-Ubbergen. In de wijk staat zowel oudere laagbouw als hogere modernere bebouwing. De wijk kenmerkt zich door smalle tuinen langs de straten en diepe achtertuinen op de 'binnenplaatsen'. Ten zuidwesten van het plangebied heeft het dorp middels monumentale bomen en parkachtig terrein een meer groen karakter.

3.2. Plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing en verhardingen met name in de vorm van parkeerplaatsen en toeleveringsruimte. Er zijn enkele bomen en plantsoenen, maar er is weinig groen in het plangebied. Langs de oostrand van de winkel is een strook van 1 tot 2 m breed in gebruik genomen als tuin, door bewoners van de aanpalende woningen. In het noordoostelijk deel van het plangebied is een semiverharde parkeerplaats aanwezig. Nabij deze parkeerplaats staan enkele coniferenhagen.

De volgende bebouwing valt te onderscheiden.

- De winkel, Waterstraat nr. 27.
Een redelijk modern gebouw uit de jaren '80 van de vorige eeuw. Er zijn spouwruimtes aanwezig, mogelijk niet nagevuld met isolatiemateriaal. Op veel plekken zijn zogenaamde bijenbekjes aangebracht in de open stootvoegen, ter voorkoming van wespennesten.
- Pand Waterstraat nr. 13.
Een oud pand uit het begin van de vorige eeuw. Het heeft een steense muur en een plat dak, met aan de voorgevel stuk een pannendak. Aan de achterzijde van het pand bevinden zich twee garages en er is een terras met een rij Platanen. Ook is er een schutting met Klimop
- Een parkeerkelder met 'torentje'.
De muren van de garage/kelder hebben open stootvoegen. Er is een plantsoen ten westen van het pand met klimstruiken op de muren; dit plantsoen valt buiten het plangebied. Het torentje heeft een pannendak.
- Twee trafogebouwen.
Er is één trafogebouw ten zuidoosten van de parkeergarage en één klein trafogebouw in het noordoosten van het plangebied.

3.3. Ingreep

De ingreep betreft de herinrichting van een groot deel van het plangebied. Daarbij wordt:

- het bestaande huis op het westelijk deel van de beoogde parkeerplaats gesloopt;
- de supermarkt uitgebreid;
- een groot deel van de bestaande dakconstructie vervangen;
- het parkeerterrein heringericht.

Volgens de huidige eigenaar blijft de parkeergarage in huidige staat, inclusief 'torentje' behouden.

De ingreep is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Parkeerplaats (vanaf dak supermarkt), inzet: trafogebouw ZO van garagekelder

Kleine parkeerplaats, noordoostelijk deel van het plangebied

4. RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET

4.1. Flora

Aandachtspunten Flora- en faunawet flora

Soort	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Uit het bronnenonderzoek zijn de volgende soorten naar voren gekomen, die mogelijk in de omgeving van het plangebied voorkomen: diverse klokjessoorten, Aardaker, Veldsalie, Daslook, Tongvaren, Steenbreekvaren en Wilde marjolein, Brede wespenorchis, Gewone vogelmelk.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten of Rode-Lijstsoorten aangetroffen; gezien de huidige inrichting en het recente gebruik van het terrein worden deze ook niet verwacht.

Conclusie flora

Door de ingreep worden geen streng beschermde⁴⁾ plantensoorten verstoord.

4.2. Zoogdieren

Aandachtspunten Flora- en faunawet zoogdieren

Soort(groep)	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
vleermuizen		x		Nader onderzoek noodzakelijk

Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek is naar voren gekomen, dat in de omgeving van het plangebied voorkomen: Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Baardvleermuis en Franjestaart.

De winkel bleek het meest geschikt voor vleermuizen en in de noordgevel van het pand is een verblijfplaats gevonden van

Verblijfplaats vleermuizen achter boeiboord

⁴⁾ Met streng beschermde soorten wordt bedoeld: soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3 van de AMvB art. 75 FF-wet.

vermoedelijk Gewone dwergvleermuis. Aan deze noordgevel en de oostelijke gevel is er een spleet onder de boeiboorden, die kennelijk toegang biedt aan voor vleermuizen geschikte ruimtes en mogelijk de spouwruimtes. De westelijke en zuidelijke gevels hebben geen mogelijkheden voor vleermuizen. Open stootvoegen zijn veelal afgesloten door bijenbekjes. Op het dak is nog een muurtje met open stootvoegen en andere toegangsmogelijkheden tot de spouwruimte in deze muur; hier zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Het pand Waterstraat nr. 13 is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, met name aan de voorgevel rond de dakkapel. Er zijn vooralsnog geen sporen van vleermuizen gevonden. De muur is steeds dus de dieren kunnen alleen in het pannendak en achter daklijsten (bijvoorbeeld aan de westzijde) verblijven.

De parkeergarage biedt mogelijkheden voor vleermuizen in de wanden en mogelijk binnen in de garage zelf. Van het torentje is het dak in principe geschikt voor vleermuizen.

Het transformatorhuisje ten zuidoosten van de parkeergarage is in principe geschikt als verblijfplaats voor dwergvleermuizen maar er zijn geen sporen gevonden. De trafo ten noordoosten van de winkel is ongeschikt voor vleermuizen.

Mogelijkheid voor vleermuizen tussen muur en daklijst van Waterstraat 13

Toegangsmogelijkheden voor vleermuizen in de muur via de open stootvoegen (links) van de uitbouw op het dak van het winkelpand

Verder is het plangebied geschikt als vliegroute voor vleermuizen.

Overige streng beschermde zoogdiersoorten

Uit het bronnenonderzoek is naar voren gekomen, dat in de omgeving van het plangebied voorkomen: Das, Steenmarter, Eekhoorn, Bever, Otter en Waterspitsmuis.

Van deze genoemde soorten wordt alleen de Steenmarter in het plangebied verwacht. Er worden echter geen vaste verblijfplaatsen van deze soort verwacht.

Andere streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden, gezien de biotopen in het plangebied, ook niet verwacht.

Licht beschermde zoogdiersoorten

Aan licht beschermde zoogdiersoorten kunnen Huisspitsmuis, Egel en Bosmuis verwacht worden.

Conclusie zoogdieren

De winkel is tenminste één vaste verblijfplaats van een vleermuis aanwezig, vermoedelijk Gewone dwergvleermuis; de functie van de verblijfplaats is niet vastgesteld kunnen worden.

In de overige bebouwing zijn eveneens verblijfplaatsen mogelijk. De parkeergarage inclusief het torentje blijft bestaan, dus hier is geen nader onderzoek strikt noodzakelijk.

Nader onderzoek moet uitwijzen welke soorten vleermuizen van het plangebied gebruik maken, welke functies het plangebied, of er sprake is van belangrijke vliegroutes, welk aantal en type vaste verblijfplaatsen er zijn in het plangebied. Het nader onderzoek dient met name gericht te zijn op de winkel, het pand Waterstraat nr. 13 en het transformator huisje nabij de parkeergarage.

De (mogelijk) aanwezige licht beschermde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

4.3. Amfibieën, reptielen en vissen

Aandachtspunten Flora- en faunawet reptielen, amfibieën en vissen

Soort(groep)	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Amfibieën

Het plangebied bevat geen elementen die van belang zijn voor streng beschermde amfibiesoorten. Wel kunnen licht beschermde soorten als Gewone pad en Bruine

kikker voorkomen. Meer naar het oosten aan de Waterstraat is de Middelste groene kikker gehoord.

Reptielen

Het plangebied is, gezien de ligging en de aard, ongeschikt voor reptielen.

Vissen

Door het ontbreken van open water komen geen vissen voor in het plangebied.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Door de ingreep worden geen streng beschermde amfibieën, reptielen of vissen verstoord. De (mogelijk) aanwezige soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

4.4. Vogels

Aandachtspunten Flora- en faunawet vogels

Soort	Opmerkingen
< geen >	
De ingreep is alleen toegestaan:	
• indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep een veldcontrole uit laten voeren); • indien geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen worden verstoord.	

Tijdens het veldbezoek is nauwkeurig gelet op het (mogelijke) voorkomen van nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw.

Alleen het pand Waterstraat nr. 13 bleek mogelijk geschikt voor deze soorten. Er zijn echter geen sporen van gevonden en er zijn geen Huismussen of Gierzwaluwen aan het pand waargenomen. Op basis van veldervaring en de afwezigheid van sporen wordt geconcludeerd dat er geen nestplaatsen van deze soorten in het plangebied zijn.

Ook van vogels met jaarrond beschermde nesten, anders dan de Huismus en Gierzwaluw, worden geen nestplaatsen verwacht.

Mogelijk komen in (directe omgeving van) het plangebied nesten voor van Merel, Heggemus, duiven en mezen.

Conclusie vogels

Door de ingreep vindt geen verstoring plaats van nesten, die jaarrond zijn beschermd.

Door de ingreep worden mogelijk broedgevallen van een aantal vogelsoorten verstoord, afhankelijk van de periode van de ingreep.

de groene ruimte

4.5. Insecten en andere ongewervelden

Aandachtspunten Flora- en faunawet insecten en andere ongewervelden

Soort(groep)	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Gezien de inrichting van het terrein kan een aantal algemene insecten en andere ongewervelden worden verwacht. Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor streng beschermde soorten zoals het in de omgeving voorkomend Vliegend hert.

In 2009 is de Keizersmantel aangetroffen direct ten oosten van het plangebied. Deze soort plant zich voort in bossen. Adulte dieren kunnen ver uitzwermen en komen regelmatig terecht in bebouwd gebied. Er is hier dan ook geen sprake van een vaste verblijfplaats op de planlocatie.

Conclusie insecten en andere ongewervelden

Uit deze soortengroepen worden geen beschermde soorten verstoord door de geplande ingreep.

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

5.1. Conclusies

- Er is tenminste één vaste verblijfplaats van vleermuis aanwezig. Nader onderzoek moet uitwijzen welke soorten vleermuizen het plangebied gebruiken en wat de aard van eventuele verblijfplaatsen en vliegroutes is⁵⁾.
- Er is geen sprake van jaarrond beschermde nesten in het plangebied.
- Door de ingreep worden (mogelijk) enkele licht beschermde soorten verstoord: Huisspitsmuis, Bosmuis, Egel, Bruine kikker en Gewone pad. Voor de licht beschermde soorten van tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen.
- Mogelijk komen nesten (broedgevallen) voor van onder andere Merel, Heggenmus, mezen en duiven. Versturende activiteiten mogen pas plaatsvinden nadat broedgevallen op natuurlijke wijze zijn geëindigd (en de jonge vogels definitief zijn uitgevlogen) en voor-dat zich nieuwe broedgevallen voordoen.
- Met uitzondering van de hiervoor genoemde soorten worden naar verwachting geen streng beschermde soorten verstoord door de ingreep.

5.2. Adviezen

- Voor de streng beschermde soorten waarover geen uitsluitel is verkregen op basis van de quickscan, is nader onderzoek nodig in het juiste seizoen. Middels dit nader onderzoek wordt de aan- of afwezigheid vastgesteld en, indien van toepassing, de hoeveelheid en type verblijfplaatsen. Eventueel dient aansluitend een ontheffing ingevolge de FF-wet te worden aangevraagd.
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. In de nabije omgeving van het plangebied zijn wel nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw aanwezig. Ecologisch gezien kan het daarom nuttig zijn om voorzieningen of mogelijkheden voor deze soorten in nieuwbouw aan te brengen.
- In het algemeen geldt dat de werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden; indien werkzaamheden binnen of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dient te worden vastgesteld dat er geen broedgevallen verstoord (kunnen) worden.
- Voor alle soorten (beschermde en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord.
- In z'n algemeenheid dienen de versturende werkzaamheden zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot het (netto) plangebied. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van het plangebied een plaats te krijgen en mogen in elk geval geen versturend effect hebben buiten het plangebied.
- Ook dient, vanuit de zorgplicht, de periode van uitvoering zo gekozen te worden, dat dieren zo min mogelijk worden verstoord. Aanwezige dieren (algemene soorten, en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus) worden weggevangen of op een onschadelijke wijze verdreven naar een geschikt biotoop.
- Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven landschapselementen als grasland, houtopstanden en struwelen niet aan te tasten.

⁵⁾ Het nader onderzoek moet worden uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Dit houdt concreet in dat het plangebied tot 15 juli tweemaal en tussen 15 juli en 1 november ook tweemaal wordt bezocht.

- Het verdient aanbeveling om voorafgaand aan de ingreep een ecologisch werkprotocol op te laten stellen; hierin is aangegeven op welke wijze rekening wordt gehouden met de aanwezige planten en dieren.

BRONNEN

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005. *Buiten aan het werk? Houd rekening met beschermde dieren en planten!* - Brochure Ministerie van LNV.

Flora- en faunawet zoals geldend op 7 augustus 2013.

Algemene Maatregel van Bestuur inzake art. 75 van de Flora- en faunawet (2005).

Nederlandse Database Flora en Fauna
Stichting RAVON
Zoogdieratlas.nl

www.telmee.nl
www.ravon.nl
www.zoogdieratlas.nl

BIJLAGE I. SAMENVATTING VERPLICHTINGEN VANUIT DE FLORA- EN FAUNA-WET (FF-WET)

Onderstaande tekst bevat de voor het onderhavige project belangrijkste aspecten van de Flora- en faunawet. Uiteraard is alleen de wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) zijn in beginsel alle inheemse planten- en diersoorten beschermd en voor alle soorten geldt de wettelijke zorgplicht. Een aantal planten- en diersoorten heeft een bijzondere beschermingsstatus ('beschermde soorten'). Een ingreep kan een effect hebben op dergelijke eventueel aanwezige, beschermde planten- en diersoorten. Een initiatiefnemer heeft de wettelijke plicht om na te gaan of door de ingreep beschermde soorten worden verstoord; de bewijslast ligt bij de initiatiefnemer, die moet aantonen dat geen soorten worden verstoord (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden) of hij moet een ontheffing voor deze verstoring aanvragen bij het ministerie van Economische Zaken (EZ).

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De eerste stap van zo'n procedure is een quickscan. In een quickscan wordt getracht zo veel mogelijk uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten en, bij aanwezigheid, over de vraag of verstoring aan de orde is. Waar mogelijk wordt gekeken hoe eventuele verstoring kan worden voorkómen of worden verminderd.

Indien verstoring niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze dient, vergezeld van een activiteitenplan ingediend te worden bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO.NL, voorheen Dienst Regelingen) van het ministerie van EZ. In het activiteitenplan wordt onder andere uitgebreid ingegaan op het doel van de aanvraag, wordt een onderbouwing gegeven en wordt ingegaan op de wijze waarop met (streng) beschermde soorten wordt omgegaan. De verwerking van de aanvraag door de RvO.NL kan geruime tijd in beslag nemen (in het algemeen minstens vier maanden maar afhankelijk van ander factoren kan dat ook langer).

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur in 2005 is de toepasbaarheid van de FF-wet verder vorm gegeven. In deze AMvB is een onderscheid gemaakt in drie bijzondere beschermingsregimes; de beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen en elk van deze soortengroepen is vermeld op drie tabellen (zie tekstkader volgende pagina). De soorten van tabel 3 hebben de hoogste beschermingsstatus.

Vogels kennen een apart beschermingsregime, los van de tabellen-indeling. Sinds 26 augustus 2009 zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. Ook kan voor een aantal soorten van tabel 3 geen ontheffing meer worden verkregen (tenzij een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is); indien vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, dient de ingreep plaats te vinden op een zodanige wijze dat -althans ingevolge de FF-wet- geen sprake is van verstoring, omdat de functionaliteit van de verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (FF-wet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in de oorspronkelijke tabellen van het ministerie van LNV niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten).

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

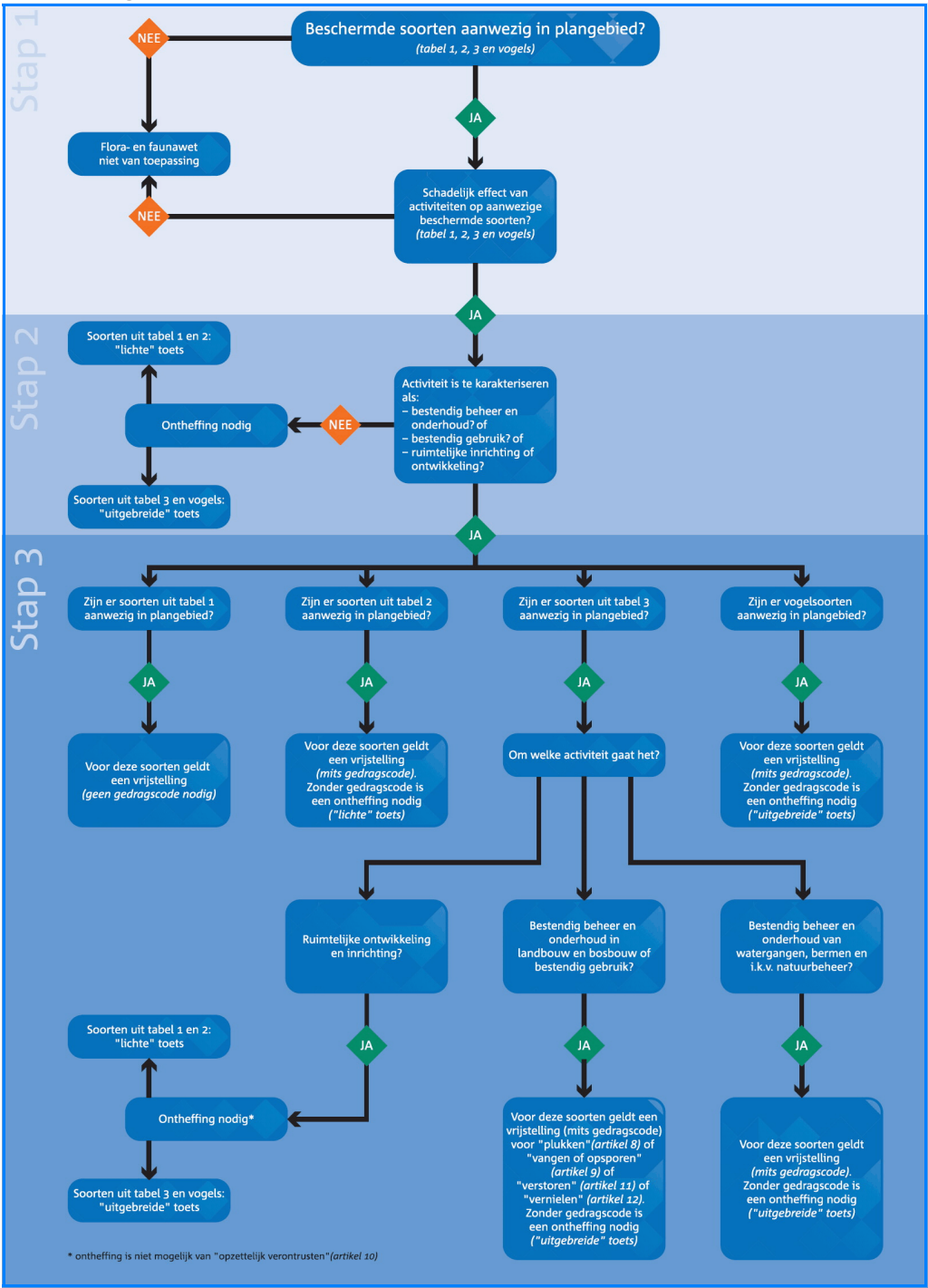
Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de FF-wet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:
 - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
 - 2) er is geen alternatief;
 - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

Stroomdiagram Flora- en faunawet

(Zie ook het stroomdiagram op de volgende pagina).

Stroomdiagram voor Ruimtelijke ontwikkelingen per 26 augustus 2009

